

DOI 10.36074/logos-31.03.2023.69

БАЛЕТНЕ МИСТЕЦТВО УКРАЇНИ: ТВОРЧИЙ ТА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ДОРОБОК НАРОДНОГО АРТИСТА УКРАЇНИ ПРОФЕСОРА ОЛЕГА ПЕТРИКА

ORCID ID: 0000-0003-1920-5551

Сальникова Златослава Олександрівна
аспірант кафедри режисури та хореографії

Львівський національний університет імені Івана Франка

ORCID ID: 0000-0002-3399-4537

Дем'янчук Андрій Львович

канд. мист., доцент, доцент кафедри режисури та хореографії

Львівський національний університет імені Івана Франка

УКРАЇНА

Анотація. У статті висвітлено творчий та науково-педагогічний доробок провідного соліста балету Львівського Національного Академічного театру опери та балету імені Соломії Крушельницької, народного артиста України, кандидата мистецтвознавства, професора Олега Петрика. На основі наявних даних, публікацій, спогадів, здійснено спробу внести додаткові штрихи до творчого портрету відомого львівського балетмейстера, вченого-науковця та педагога. Для представлення цілісного образу відомого балетмейстера, вченого та педагога у публікації подано перелік вистав кінця ХХ – початку ХХІ століття у яких Маєстро виконував основну роль а також науково-педагогічний доробок втілений на кафедрі режисури та хореографії факультету культури і мистецтв Львівського національного університету Імені Івана Франка. У творчому доробку відомого львівського Маєстро значна кількість провідних партій виконаних у хореографічних постановках на сценах театрів України та світу.

Творча та науково-педагогічна праця провідного соліста балету Львівського Національного Академічного театру опери та балету імені Соломії Крушельницької, народного артиста України, кандидата мистецтвознавства, професора Олега Петрика відома не тільки в Україні але й за кордоном, країнах Європи, США, Канади тощо. (Рис.1).

В репертуарі професора Олега Петрика значна кількість танцювальних партій та зіграних у балетних виставах ролей, зокрема: Принц у балеті «Лускунчик», Ромео у балеті «Ромео і Джульєтта», Квазімодо у балеті «Есмеральда», Базиль у балеті «Дон Кіхот», Франц у балеті «Копелія», Колен у балеті «Даремна обережність», Кавалер у балеті «Пахіта», Пульчініло у балеті «Пульчініло», Лорка у балеті «Остання ніч Фредеріко Гарсія Лорки» Блазень у балеті «Лебедине озеро», Золотий божок у балеті «Баядерка», а також сольні варіації і па де де із балетів «Сільфіда», «Корсар», «Кармен», «Полум'я Парижу», «Жизель», «Лілея», «Тарас Бульба» [6] (Рис.2-4).

Як уже зазначалося у пресі «артистичною візитівкою Олега Петрика є славнозвісний танець «Гопак» із «Тараса Бульби», у якому, за зізнанням артиста, для якісного стрибка «високий політ» він звертається до духу предків і згадує всю історію України» [4].

Розуміючи небезпеку хаотичного розвитку викладання хореографії, Львівський Маєстро ще у 2000 році виношував ідею створення у Львові вищої школи хореографії, потреба у якій назрівала десятиліттями [4]. З ініціативи

Рис. 1. Народний артист України професор Олег Петрик

професора Олега Петрика та Божою допомогою у 2010 році на факультеті культури і мистецтв Львівського національного університету імені Івана Франка було втілено цю ідею і засновано кафедру режисури та хореографії та започатковано вищу освіту у галузі хореографічного мистецтва шляхом ліцензування напрямку 6.020202 «Хореографія» галузі знань 0202 «Мистецтво» освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» [7].

Зауважимо, що завдяки особливій харизмі професора Олега Петрика, який зумів підібрати висококваліфікований склад науково-педагогічних працівників,

Рис. 2-4. Фото Олега Петрика з балетних вистав Дон-Кіхот, Ромео і Джульєта Лускунчик

кафедра режисури та хореографії вже понад десять років стрімко розвивається. На даний момент кількість науково-педагогічних працівників кафедри становить понад пів сотні, більшість яких є народними та заслуженими артистами України, заслуженими працівниками культури, діячами мистецтв. Викладачі кафедри мають та продовжують здобувати вчені звання та наукові ступені [3].

Особливістю є те, що на кафедрі навчається понад сто студентів з усіх регіонів України і для цих студентів створені максимально комфортні умови для навчання та професійного розвитку. Як вже зазначалося, при кафедрі засновано навчально-професійний театр танцю, творчі-лабораторії, ансамблі – класичного, народного, сучасного, бального танцю та контактної імпровізації, репертуар яких становить понад пів сотні хореографічних композицій та танцювальних номерів [3]. Результатом випускних екзаменів стають одноактні хореографічні вистави, які створюють студенти випускники під керівництвом професорсько-викладацького складу кафедри режисури та хореографії (зокрема, під керівництвом доцента кафедри режисури та хореографії, заслуженого діяча естрадного мистецтва України Оксани Лань) [3]. Ці вистави представлені до огляду широкої громадськості на кращих сценах міста Львова: Львівського національного академічного театру опери та балету імені Соломії Крушельницької та Львівського національного українського драматичного театру імені Марії Заньковецької [7]. З 2010 року професор Олег Петрик співорганізатор міжнародного конкурсу сучасного хореографічного мистецтва «Super dance» та Всеукраїнського фестивалю хореографічного мистецтва «Відлуння» (організатор і директор доцент Олександр Плахотнюк). Учасниками конкурсу були представники таких країн як: Білорусія, Латвія, Литва, Молдова, Польща, Франція, Чехія та ін. [3]. У 2012 році професор Олег Петрик ліцензував, а в 2013 році успішно провів акредитацію спеціальності 7.02020201 «Хореографія» галузі знань 0202 «Мистецтво» освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст» [6]. У січні 2013 року спільно з доцентом кафедри режисури та хореографії Денисом Шариковим розробив паспорт спеціальності «Хореографічне мистецтво (Хореологія)», з метою забезпечення можливості наукових досліджень та захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата і доктора наук у галузі мистецтвознавства за спеціальністю «Хореографічне мистецтво». Рішенням Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України від 16 травня 2014 року затверджено паспорт наукової спеціальності 17.00.08 «Хореографічне мистецтво», за основу якого взято саме

пропозиції кафедри режисури та хореографії (наказ МОН України від 26.05.2014 № 642) [3].

У 2017 році професор Олег Петрик стає художнім керівником та засновником Українського балетного театру “Прем’єра” (Ukrainian Ballet Theatre “Premiera”) (Рис.5–6).

Рис. 5. Український балетний театр “Прем’єра” (Ukrainian Ballet Theatre “Premiera”)¹

Рис. 6. Український балетний театр “Прем’єра” (Ukrainian Ballet Theatre “Premiera”) на сцені Львівського національного університету імені Івана Франка²

Колектив студентів, випускників та викладачів кафедри режисури та хореографії Львівського національного університету імені Івана Франка, а також Українського балетного театру “Прем’єра” (Ukrainian Ballet Theatre “Premiera”) на своїй інтернет сторінці так відгукується про свого засновника: «Сьогодні, 16 жовтня, свій День народження святкує народний артист України, кандидат мистецтвознавства, професор кафедри режисури та хореографії Львівського національного університету імені Івана Франка, художній керівник та засновник Українського балетного театру “Прем’єра” (Ukrainian Ballet Theatre “Premiera”) – Олег Олегович Петрик. Людина, завдяки якій був створений наш колектив. Надавши базу для роботи, він втілює у життя бажання професійного розвитку для студентів, випускників та викладачів Кафедра режисури та хореографії Львівського національного університету імені Івана Франка, а також аматорів,

¹ Folk dance UBT Premiera. YouTube. URL: https://youtube.com/channel/UCff3sEQwRMP1nA_0a_PAJ0Q

² LNU-Dance. Ivan Franko Lviv National University. URL: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100057545824963> <https://fb.watch/jlhdyndrj2/>

які не уявляють свого життя без українського народного танцю. Skorиставшись такою можливістю ми гідно наповнюємо свою частину культурної ніші у збереженні та популяризації української мистецької спадщини. Символічним є співпадіння наших ювілеїв – у вересні нашому колективу виповнилось 5 років, а Олега Олеговича ми сьогодні вітаємо з 45-річчям» (2022, 16 жовтня) [1]. Ці теплі сповнені любові слова є одночасно найбільшою нагородою та мотивацією для подальшої плідної праці засновника балетного театру. В даному контексті слід відзначити працю художнього керівника і балетмейстера Українського балетного театру “Прем’єра” Надію Кіптілову – талановитого та обдарованого педагога, викладача кафедри режисури та хореографії з моменту її заснування у 2017 році, члена Національної хореографічної спілки України (2019); члена Міжнародної ради танцю при ЮНЕСКО (Dance Research CID UNESCO) (2018); члена Міжнародної ради організацій фестивалів фольклору і традиційних мистецтв (CIOFF) (2019). На кафедрі Надія Кіптілова викладає курси: Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю; Теорія та методика викладання українського академічного танцю (ОП 024) та ін.¹

Велика танцювальна і артистична професійність Олега Петрика відзначена багатьма нагородами і преміями на міжнародних фестивалях. Зокрема, в 2002 році Львівський Маєстро був нагороджений золотою медаллю Міжнародного фестивалю балету «Зірки світового балету», а також у цьому році отримав диплом, премію та особливий приз Міжнародного балетного конкурсу імені Сержа Лифаря.

Професор Олег Петрик неодноразово гастролював в якості соліста у США, Канаді, Данії, Великобританії, Бельгії, Португалії, Голландії, Німеччині, Франції, Болгарії, Норвегії, Угорщині, Польщі, Лівані, Швейцарії та інших країнах.

Curriculum Vitae Олега Петрика

1977, 16 жовтня – народився у місті Львові.

1987 – 1993 – навчався у Львівській хореографічній школі.

1994. – праця у Львівському національному академічному театрі опери та балету імені Соломії Крушельницької. Проїшов шлях від артиста кордебалету до провідного майстра сцени.

1997 – 1999 – навчався у Маріїнському театрі міста Санкт-Петербург (два місяці щорічно).

1998 – 2000 – соліст балету у США (International Ballet Theater of America).

1999 – отримав кваліфікацію юриста у Львівському державному університеті імені Івана Франка.

2002 – закінчив Київський факультет хореографії ПВНЗ «Міжнародний Слов’янський університет. Харків» та здобув кваліфікацію репетитор з балету.

2003 – закінчив Київський факультет хореографії ПВНЗ «Міжнародний Слов’янський університет. Харків» та здобув кваліфікацію балетмейстер-постановник.

2005 – отримав кваліфікацію спеціаліст фінансів Інституту післядипломної освіти Львівської комерційної академії за спеціальністю «Фінанси».

2004 – 2007 – аспірант Київського факультету хореографії ПВНЗ «Міжнародний Слов’янський університет. Харків», за спеціальністю 26.00.01 – Теорія та історія культури (мистецтвознавство).

2007 – 2009 – завідувач відділом хореографії Львівського державного училища культури і мистецтв (нині – Львівський фаховий коледж культури і мистецтв).

¹ Кіптілова Надія Володимирівна / Кафедра режисури та хореографії Львівського національного університету імені Івана Франка. URL: <https://kultart.lnu.edu.ua/employee/kiptilova-nadiya-volodymyrivna>

2009 – Указом Президента України № 866/2009 від 27 жовтня 2009 року «Про нагородження працівників культури і мистецтв Львівської області» Олегові Петрику присвоєне почесне звання Заслужений артист України [9].

2009 – виступив ініціатором створення вищої школи хореографії на факультеті культури і мистецтв Львівського національного університету імені Івана Франка.

2010 – створення кафедри режисури та хореографії на факультеті культури і мистецтв Львівського національного університету імені Івана Франка

2010 – доцент, заступник завідувача кафедри режисури та хореографії Львівського Національного університету імені Івана Франка.

2015 – Указом Президента України № 180/2015 «Про відзначення державними нагородами України діячів театрального мистецтва» Олегові Петрику присвоєне почесне звання Народний артист України [8].

2015 – професор, заступник завідувача кафедри режисури та хореографії Львівського Національного університету імені Івана Франка.

Вища освіта

1999 – отримав кваліфікацію юриста у Львівському державному університеті імені Івана Франка.

2002 – закінчив Київський факультету хореографії ПВНЗ «Міжнародний Слов'янський університет. Харків» та здобув кваліфікацію репетитор з балету.

2003 – закінчив Київський факультету хореографії ПВНЗ «Міжнародний Слов'янський університет. Харків» та здобув кваліфікацію балетмейстер-постановник.

2005 – отримав кваліфікацію спеціаліст фінансів Інституту післядипломної освіти Львівської комерційної академії за спеціальністю «Фінанси» [6].

Навчальні дисципліни

Теорія та методика викладання класичного танцю, Дуетний танець, Тренаж та партерний тренаж, Ансамбль, Віртуозна техніка, Педагогічна практика (024 Хореографія. Бакалавр); Тренаж за фахом; Комплексний державний екзамен (практична та теоретична частина) бакалаври 024 Хореографія; Проблеми сучасного хореографічного мистецтва (ОП 024 Доктор філософії) [6].

Список використаних джерел:

- [1] Folk dance UBT Premiera. *YouTube*. URL: https://youtube.com/channel/UCff3sEQwRMP1nA_0a_PAJ0Q
- [2] LNU-Dance. *Ivan Franko Lviv National University*. URL: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100057545824963> <https://fb.watch/jlhdyndrj2/>
- [3] Кафедра режисури та хореографії. URL: <https://kultart.lnu.edu.ua/departament/rezhysurya-ta-khoreohrafi>
- [4] Львівський університет збагатився на кафедру хореографії. *zik.com.ua*. ZIK. 19 липня 2010. (Архів оригіналу за 29 липня 2010). URL: <https://web.archive.org/web/20100729154737/http://zik.com.ua/ua/news/2010/07/19/237659>
- [5] Олег Петрик. Провідний соліст балету. Народний артист України. *opera.lviv.ua*. Львівський національний академічний театр опери та балету імені Соломії Крушельницької. URL: <https://opera.lviv.ua/personel/oleg-petryk/>
- [6] Петрик Олег Олегович / *Кафедри режисури та хореографії Львівського Національного університету імені Івана Франка* URL: <https://kultart.lnu.edu.ua/employee/petryk-oleh-olehovych>
- [7] У Львові готують фахових хореографів. *city-adm.lviv.ua*. Львівська міська рада. 9 липня 2013. URL: <https://city-adm.lviv.ua/news/society/education/212280-u-l-vovi-gotyuyut-fakhovikh-khoreografiv>
- [8] Указ Президента України № 180/2015 «Про відзначення державними нагородами України діячів театрального мистецтва» URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1802015-18694>
- [9] Указ Президента України № 866/2009 від 27 жовтня 2009 року «Про нагородження працівників культури і мистецтв Львівської області». *rada.gov.ua*. Верховна рада України. 27 жовтня 2009. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/866/2009#Tex>